

GroenLinks-klimaatexpert Bas Eickhout keert zich tegen het huidige Europese beleid voor biobrandstoffen, omdat daarvoor voedsel moet worden omgezet in biobrandstof. Eickhout stelt dat de teelt van koolzaad, suiker of andere gewassen voor brandstof ten koste gaat van landbouw. **ANP**

Paspoort

Naam: Alfred Hartemink (1964)

Beroep: Bodemwetenschapper

Woonplaats: Amsterdam

Missie: In kaart brengen van alle bodemtypen op aarde

Alfred Hartemink in zijn Wageningse hoofdkwartier omringd door bodemtypen.

Nieuwe waardering voor Moeder Aarde

Globale bodemkaart als antwoord op voedselprobleem

We bouwen erop, ons voedsel groeit erop, het filtert ons drinkwater: de bodem. Zonder bodem geen bestaan en alleen met gedegen kennis kunnen we het beste eruit halen.

Vanuit Wageningen coördineert dr. Alfred Hartemink het project **GlobalSoilMap.net** (mondiale bodemkaart), dat beoogt alle bodems van de wereld digitaal in kaart te brengen. Het internationale project wordt voor 18 miljoen dollar gefinancierd door de Bill & Melinda Gates Foundation.

Waarom is die digitale bodemkaart nodig?

De bodem is de basis van ons bestaan en wat we erover weten is vaak hopeloos verouderd. Met de kaart kunnen we de waarde voorspellen, bijvoorbeeld het klei- of koolstofgehalte. Zo kan een boer in Afrika of een volkstuinhouder in Uithoorn informatie krijgen over de bodem en er het beste uithalen. De informatie kan gebruikt worden om de invloed van klimaatverandering te bepalen of het effect daarvan op de voedselproductie of waterlevering.

Hoe werkt het?

De bodemeigenschappen worden wereldwijd voorspeld of bepaald voor pixels van 90 bij 90 meter, in totaal 18 miljard pixels voor de hele wereld. Hoeveel koolstof bevat de aarde, hoeveel klei, wat voor gewassen kan ik hier verbouwen? Die informatie hebben we uit gemeten waarden en waar we die niet hebben gaan we die voorspellen, en aan die voorspellingen kunnen we een bepaalde onzekerheid toekennen net als

“Als je honger wilt uitroeien, moet je de voedselproductie tot 2050 verdubbelen. Hoe doe je dat? Daar heb je die specifieke bodeminformatie voor nodig.”

Alfred Hartemink

bij het weerbericht. Het is de bedoeling dat je via Google Earth bodeminformatie kan opvragen die je op je mobiel binnenkrijgt. Wat voor bodem is het, moet ik bemesten, wat kan ik er verbouwen?

Hoe kan de GlobalSoilMap.net de wereld vooruithelpen?

Als je honger wilt uitroeien, moet je de voedselproductie tot 2050 verdubbelen. Hoe doe je dat? Daar heb je die specifieke bodeminformatie voor nodig. Zo leden in Malawi drie tot vijf miljoen mensen honger. Uit bodemonderzoek bleek dat de grond fosfor nodig had, dus dat er kunstmest nodig was. Mede dankzij die informatie is de voedselproductie er vervijfvoudigd, Malawi exporteert nu zelfs voedsel. Of neem de Sahel, zonder informatie zou je denken dat het probleem een gebrek aan regen is, maar het gaat vooral om voedingsstoffen.

Staan overheden er in deze crisistijd voor open te investeren in wetenschap over de bodem?

Overheden waren gepreoccupeerd met de wereld van bonussen en geld. Nu is er weer meer oog voor de aarde, een herwaardering van de bodem, een overwinning van het duurzaam denken. Toch worden, ook door Wouter Bos, nog miljarden gestoken om zaken in stand te houden die hebben bewezen niet te werken.

We zouden, als we een kennisland willen zijn, moeten investeren in kennis. Dat zijn geen ideologische keuzes, maar praktische, economische. De informatie die wij genereren is bedoeld voor iedereen. Dat was ook een voorwaarde voor de steun van Bill Gates; het project moest digitaal zijn en informatie opleveren die voor iedereen beschikbaar is. Voor een betere wereld. Het klinkt wat soft misschien, maar dat is het idee en dat maken we hard.

Afrika eerst

HONGER. Bij het ontwikkelen van de SoilMap is de situatie in Afrika een prioriteit. Met het in kaart brengen van de bodemeigenschappen op dat continent, kan de strijd tegen voedselproblemen daar een impuls krijgen. Ook voor Bill Gates, die het project een financiële injectie gaf, was de situatie in Afrika een punt dat voorrang verdiende. Daarover zegt oud-seretaris-generaal van de VN Kofi Annan: “De beste beschikbare wetenschap en technologie moeten onmiddellijk worden ingezet om de Afrikaanse bodems te gebruiken op een duurzame manier.”

